

Tapolcai Református Gyülekezet

Bibliaórai üzenetek

Efézusi levél, 2020-2021.

Kádár Tamás György

Ef 1,1-2.

Pál hithű zsidóból lett elhivatott keresztyénné. Farizeusként magasra jutott, római polgárjoggal is rendelkezett. Tehetséges ember volt. A legfontosabb erénye Pálnak mégis a látásmódja volt.

Az apostol küldetésének tekintette a keresztyénség terjesztését. Efézusba, az akkori világ központjába, „kelet kapujába” indult. Amikor Pál először járt itt, még csak néhány keresztyént talált. Velük együtt munkálkodva végül az akkori világ keresztyén missziói központjává tette a várost. Mi pedig ugyanezzel a Szentlélekkel bírunk, ami két év alatt a semmiből, a több százezres pogány lakosság tagjaiból több ezres keresztyén gyülekezetet és missziói központot alkotott Efézusban.

Jézus parancsa, hogy tegyünk tanítványokká minden népeket, azt is jelenti, hogy ott munkálkodjunk, ahol az emberek élnek. A mi városunk, Tapolca, környékünk jelentős központjának tekinthető. Isten ahogyan Pálnak, úgy nekünk is küldetést adott. Keresztyén közösségként városunk és környékünk életére is hatással kell lennünk, megszólítva az itt élőket.

Az ókori világ hét csodájának számító Artemisz-templom a városba vonzotta az egész világot. A város a pogány vallási élet központja volt, ez pedig a gyülekezetre is jelentős hatással volt. Pál Jézus mindenekfeletti hatalmával biztatja a bizonytalankodó gyülekezetet.

Pál jelentős hatással volt a városra. Az mutatja meg ezt a leginkább, hogy börtönbe zárták. Az apostol az efézusi cellájából írt a környék összes gyülekezetének.

Általános probléma volt a zsidó és pogány származásúak közötti heves vita. A zsidó vallás ugyanis nem állt messze a keresztyénségtől, hiszen Jézus maga is tanítványaival együtt hithű izraelita volt. Akik zsidó hitről tértek át, talán csak a Messiás személyében kaptak más látásmódot az

addigi hitükhöz képest. Azok viszont, akik pogányból lettek keresztyénné, egészen mást hoznak magukkal, nekik nagyon új volt a keresztyén és a zsidó hitvilág.

Ezért volt tehát hatalmas szakadék azok között, akik már talán kívülről ismerték a szent iratokat, és azok között, akik olykor a maguk görög szemléletével, sőt szabadabb gondolkozásával merész kijelentéseket tettek. Pál pedig a két oldal között állt, hiszen ismerte jól mindkét gondolkozásmódot.

Ezért beszél egyszerre kegyelemről és békéről. Mert a kegyelem, görög szóval (χάρις) inkább a hellén kultúra sajátja volt, a béke (~Alv') pedig inkább a zsidóké. Pál ezzel a bevezetővel azt sugallja, hogy Krisztusban mindkettő értelmet nyert. Mert Jézus halálával és feltámadásával mindkettőt elhozta. Sőt, a két fogalom annyira nem is különbözik. A görög kegyelem kifejezés egyszerre jelentett ugyanis örömet, meglegedést, szépséget, jóakaratot. A héber béke kifejezés pedig nem csupán békességet jelentett, hanem egyszerre áldást, fejlődést, örömet is. Pál tehát üdvözlésével mindkét csoportnak, görögöknek és hébereknek, pogány és zsidó származásúaknak is hasonló áldást kívánt. Ez a köszönés így gesztus értékű volt, megmutatva ezzel, hogy a két csoport éljen így egymással: örömmel, békességgel.

Ef 1,3-14

Második alkalmunkon a levél bevezetőjét vizsgáltuk, ami az Efézusi levél alapja is egyben. Pál missziói teológiájának rövid összefoglalását találjuk itt.

Mit kaptunk? Lelki áldásokat, melyek nem feltétlenül megfogható dolgok. Megváltást, szentséget, feddhetetlenséget (tisztaságot). Hajlamosak vagyunk a megfogható, anyagi dolgokat előnyben részesíteni: pénzt, hatalmat, presztízst. Isten azonban azt adja, amire

valóban szükségünk van: örök életet. Mert az ő mennyei világa sokkal többet ér a vagyonnál, vagy a sikernél.

Pál Istent magasztalja, mert megértette, hogy Isten áldása nélkül semmink sincs. Mert az ember minden munkája az enyészeté lesz, neve is feledésbe merül. „Minden hiábavalóság”, ahogyan a Prédikátor könyvében olvassuk. De Isten örökkévaló. Ezért azok, akik benne élnek, sosem látnak elmúlást. Isten örökösei lettünk Jézus Krisztusban. Életünk Istenben az örökkévalóság előszobája. Nélküle semmink sem volt, de vele együtt minden a miénk lehet.

Mi a célja az áldásnak? Az Isten áldása sosem önmagáért való. Feladatot bíz ránk. Életünk célja Isten dicsőítése. Kiválasztott bennünket erre.

Nem illik Istenhez a hibás áldozat. „Magamat élő hálaáldozatként neki szentelem.” hangoztatjuk minden Úrvacsorakor. Vajon a mi életünk valóban tökéletes áldozat Istennek? Vasárnaponként újabban egy rövid bűnvalló imádságot mondunk el istentiszteleteink elején. Méltatlan étellel nem lehet az Úr előtt megállni. Ezért kell könyörögnünk az Istennek, hogy tisztítson meg bennünket, amikor színe elé járulunk.

Életünk hála-áldozat. Éppen ez benne a nehéz. Hálából, önszántunkból kell Istennek szolgálnunk. Mi nem tesszük kötelezővé a Biblia olvasását vagy igék megtanulását a gyülekezet tagjainak. Nem tesszük kötelezővé az ige terjesztését. Mert még ha eredményesebb is lenne így szolgálni Istent, semmiképp nem lenne ez a helyes út. Mert a hálaáldozat lényege, hogy önként történik.

Isten azonban elküldött minket, hogy legyünk a reménység hírnökei. Nem kötelező, de elkerülhetetlen. Ez a szolgálat pedig kizárólag kemény munkával lehetséges. Megszentelődésünknek ez az ára. A megváltásunk Jézusban már a miénk, nem ezért dolgozunk. Azért munkálkodunk, hogy

saját életünkkel, szolgálatunkkal Istenre mutató jellé váljuk, mások üdvösségére.

Milyen eszköz van a kezünkben? Félünk kimondani hitünket, Bibliai idézeteket használni. Pedig a Szentírásban erő van. Fejlődés kizárólag ott lehetséges, ahol az emberek hisznek az evangélium erejében. Mert Isten egyetlen eszközt adott a kezünkbe: a Szentírást. Nincs más út, hogy embertársainkat Istenhez vezessük. Lehet olvasni, lehet beszélni róla, meg lehet élni az igazságát, de semmiképpen se hanyagoljuk el.

A Szentlélek is csak azokban munkálkodik, akik olvassák a Bibliát. Reménytelen helyzet, mikor már Isten népe is elfelejtkezik az Úr írott szaváról. Hogyan várhatjuk, hogy a Szentlélek munkálkodjon köztünk, ha nem vagyunk kíváncsiak akaratára? A Szentlélek csak azt az életet pecsételi meg, aki Isten akaratát követi, az ő dicsőségére szolgál. Ha mi nem ezt tesszük, a Szentlélek áldása elkerül bennünket, sőt, így az evangélium gátjai leszünk.

Minden kornak megvan a maga nehézsége, ami az evangélium útjában áll. Isten ezért küldte Szentlelkét, hogy megáldja vele azokat, akik az üzenetét hirdetni akarják. Azoknak adja, akik át akarják adni másoknak. Mert ha önző módon megtartjuk magunknak, akkor az áldás egy idő után elapad majd. Ezért fogalmaztuk meg küldetésnyilatkozatunkban, hogy mi „kiküldő gyülekezet vagyunk”. Mert bár a szolgálatunk a templomban kezdődik, de nem érhet véget ajtajából kiérve. Mert ha csak magunk miatt vagyunk a gyülekezetben, akkor az Úr áldása megfogyatkozik bennünk. De ha az a szándékunk, hogy másoknak elmondjuk, újabb áldásokban részesülünk.

Ef 1,15-23.

Harmadik alkalmunkon Pál apostol körmondatait vizsgáltuk. Igen nehezen érthető szakaszok ezek, hiszen még a Microsoft Word is kékkel húzza alá.

Előbb hálát ad az apostol, majd áldást kíván. Egyáltalán nincs azonban a két történés elválasztva egymástól. Mert Pál küzd a gnózishit ellen. A hálaadásakor hirtelen az áldását is elmondja, mert félti a gyülekezeteket, jó okkal. Az ember saját maga kezébe akarja venni az életét. Ez minden korban más eszközökkel történik. Az apostol utáni időkben a gnózis volt ez az eszköz, amivel, mint „szent tudással” az ember saját maga üdvözülhetett. Másra nem is volt szüksége, se megtérésre, se megszentelődésre. Legalábbis egyesek így gondolták.

Persze ez nem lehet ismeretlen számunkra sem. Mert ma is sokan gondolják, hogy ők a saját gondolataik, saját tudásuk alapján üdvözülhetnek. Hány és hány teológus és lelkész ringatja magát abba a tévképzetbe, hogy az ő tudása tökéletes, hiba nélküli. Sokan akarják bizonygatni, hogy dogmatikailag rendben vannak, miközben a gyülekezetek jelentős része fogyatkozik. Pál ezért kér tisztánlátást, hogy ne a magunk tudásában és erejében bízunk. Mert az megcsal, a nagy tudás sokszor elbizakodottsággal, gőggel jár együtt.

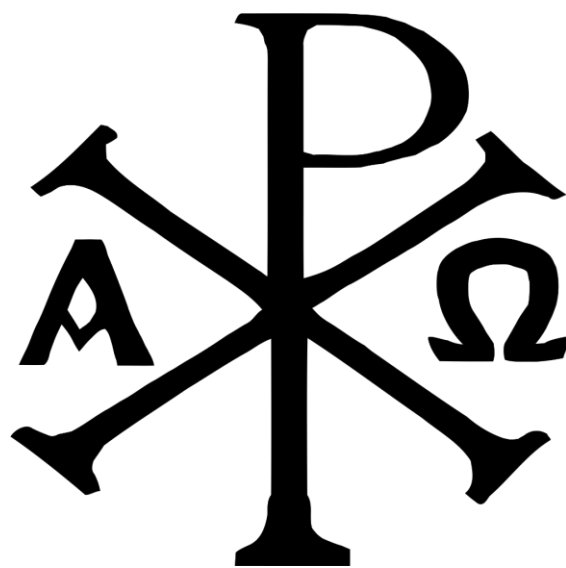
Az ember tudása sosem lehet elég az üdvösségre. Az Úr megalázza saját eszközkel azokat, akik azt gondolják, saját kezükbe vehetik üdvösségüket.

Pál az ember „szent tudása” helyett Krisztus mindenek feletti hatalmát hangsúlyozza. Ezt fejezi ki az a keresztyén jelkép, ami a másik oldalon található. Az alfa és az ómega, a görög alfabet első és utolsó betűje fejezi ki Jézus Krisztus minden-ható erejét.

Pál azt kérte az Efézusi és környéki gyülekezetektől, hogy lássanak tisztán. Lássák a maguk nehézségeit és hibáit, de lássák azt az erőt is, ami

az egyházra bízott. Mert az egyházon keresztül teljesedik ki az evangélium az egész világban.

Örömhír az, ami az emberek életében változást hoz. Nem elegendő a tudás, nem elegendő a Biblia olvasása. Sőt, az sem elég, ha csak a templomban szól az üzenet, vagy a tévé képernyőin előtt. Mert az életünknek kell olyanná lennie, hogy az Isten erejét sugározza. Mert az az erő, amiről Pál ír, mi vagyunk. Ha pedig nem vagyunk Isten evangéliumának hirdetői, akkor azzá kell válnunk. Mert Isten ezt a küldetést bízta ránk.



Ef 2,1-10

Negyedik alkalmunkon arról beszélgettünk, hogy mi különbözteti meg a hívő embert a hitetlentől, a keresztyén gyülekezetet más közösségektől. Pál gondolatai mentén keressük mai egyházunk gondjait és a lehetséges megoldásokat.

Az Efézusi gyülekezet szembesült a pogány Artemisz-kultusz hatalmával és fényűzésével, nap, mint nap. Különbözniük kellett a körülöttük élő pogányoktól, másképp elvesztek volna. Ezért írja Pál, hogy mindannyian pogányok voltak, a saját önző vágyaik szerint éltek, mint a „harag fiai”. Isten azonban megváltotta és megszabadította őket, így alakult az efézusi gyülekezet. Hitetlenből hívők lettek. A gyülekezet

tagjai ezért nem saját kedvtelésüknek élnek, hanem Isten akarata szerint. Így lehet a gyülekezet fénylő lámpás az őt körülvevő pogány világban.

Mi valósul meg a keresztyén elköteleződésből közöttünk? Mitől vagyunk mi mások, mint a minket körülvevő világ?

Gyülekezetünk 90 fős. Tagjaink nagyjából fele jár rendszeresen vasárnaponként templomba. Mi vajon jó közösség vagyunk? Hányan vannak azok, akik közöttünk valóban hitvalló életet élnek? Nem az ítékezés szava ez, hanem a tisztánlátásé. Ismerjük gyülekezetünk tagjait? Gondoljunk bele: ki akarna olyan közösséghez tartozni, ahol a tagok még egymást sem ismerik? Ki akarna felelősséget vállalni, ha a többi tag nem teszi? Miért akarna bárki is Istenért élni, ha mi sem tesszük?

Szükségünk van az egyházfegyelemre. Két dolgot jelent ez.

Éljünk másképp, mint a világ. Ne saját vágyaink motiváljanak, hanem Isten.

Ha viszont ez nem így történik közöttünk, és a gyülekezetünk tagjai nem tagjai érdemben a közösségünknek, akkor javítsuk ki a hibát.

Keressük az eltévedt, elmaradt tagjainkat. Újuljunk meg közösségünkben, hogy tudjuk Istent szolgálni. Ne csak egy kis mag legyen aktív részese a gyülekezet életének, hanem mindaz a 90 ember, akit tagjaink között tartunk számon.

Egy gyülekezet attól jó közösség, hogy a tagjai felelősséget vállalnak egymásért és az egész gyülekezetért. Ezt jelenti az elköteleződés. Hogy fontos számunkra az egyház. Hogy időnket, energiánkat, javainkat nem kímélve aktívan részt veszünk a gyülekezet életében. Nem jó, hogy míg néhány ember erején felül részt vállal a közösség életéből, addig mások csak évente néhány alkalommal jönnek el közénk. Legyünk olyan

közösséggé, akik valódi keresztyén közösséget alkotnak. Munkálkodjunk ezen, megszólítva gyülekezetünk elmaradt tagjait.

Legyen különbség a hívők és a hitetlenek között. Mutassuk meg, hogy azért vagyunk itt, mert Isten áldását megtapasztaltuk életünkben. Másképp ez nem megy. Sem kényszerből, sem megszokásból. Csak hálából és önként.

Pál folytatja a gondolatmenetet. Arról ír ezután, hogy akik hitvalló életet élnek, megtapasztalják Isten csodáit. Kegyelmét, hatalmát, szeretetét átélhetjük az életünkben. Mert tudjuk, hogy nem a csoda hoz hitet, hanem a hit hoz magával csodát. Mindez pedig Isten ajándéka.

Sokan vagyunk, akik kivesszük a részünket a gyülekezetből. Akik jelen vagyunk, tanulunk, változunk. Mi mindannyian egyre inkább Jézus Krisztus képére formálódunk. Nem csupán egy hobbink ez, hanem az egyház maga. Életünket tesszük fel Isten dicsőségére. Mert mi vagyunk ő egyháza, tégláról téglára, minden egyes tag a maga tehetségét kamatoztatva a közösségben.

Nem céltalan a szolgálatunk, hanem az Isten dicsőségére végezzük. Bár nem a magunk érdeme ez, hiszen mindenünket az Úrtól kaptuk. Isten mégis többszörösen megáldja hűséges szolgálóit.

A cél az, hogy a közösségünk minden tagja hitvalló keresztyén legyen. Hogy megmutassuk közösségünkkel, mit jelent Isten csodálatos Országa. Viszont ahhoz, hogy közösségünk fénylő lámpás legyen, elköteleződésre van szükségünk.

Lássuk hát meg, ami nem jó, javítsunk, fejlődjünk, hogy Isten dicsőségét még jobban szolgálhassuk. Így legyünk evangéliumhirdetők gyülekezetete!

Ef 2,11-19

Előző alkalmunkon tettük fel a kérdést: A gyülekezetünk büntetheti-e azon tagjait, akik többszöri hívás és figyelmeztetés után sem tesznek eleget kötelességeiknek?

Lehet-e Isten nélkül élni az egyház tagjaként? A kérdésre pedig két válasz van. Az egyik válasz a Bibliából fakad, a másik pedig a mi gyakorlatunkból. A Biblia nemmel válaszol, mi viszont igennel. Ez pedig súlyos teher.

Az egyházjogunk sosem mondta, hogy bárkit kényünk-kedvünk szerint kizárhatunk az egyházból. Alapos okra van szükség ehhez. Sőt, a szokásjogunk megköveteli, hogy több ízben figyelmeztetni kell a nem megfelelőképpen élőket a helyes útra, mielőtt bárkit is szankcióval illetnénk. Nem könnyű téma ez.

Kötelességünk, hogy keresztyénekhez méltó módon, felebarátainkkal békességben éljünk, hogy rendszeresen részt vegyünk a gyülekezet alkalmain, valamint, hogy bevételeinkhez illő mértékben hozzájáruljunk a gyülekezet anyagi terheihez.

Mert az Istennel való kapcsolatunkból felelősek vagyunk a közösségünk életéért. E három kötelesség mindegyikének teljesülnie kell, ha valaki a MRE tagja kíván lenni. Ha valaki ezt a felelősséget nem vállalja, nem maradhat a gyülekezet tagja.

Pál apostol arról ír, hogy Jézusban eltűntek az addigi feltételek, bárki lehet keresztyén, aki hisz az Úr Jézusban. Nem számít a származásunk, a korunk vagy nemünk. Kivétel nélkül mindenki lehet hitvalló keresztyén. Az ajtó mindenki számára nyitva áll. Azonban, aki megtagadja a hitet, az előtt az ajtó bezárul.

A kulcsok hatalmáról a Heidelbergi Káté a következőt mondja: A szent evangélium prédikálása és a keresztyén egyházfegyelem, amely

kettővel a mennyország a hívőknek megnyílik, a hitetlenek előtt pedig bezárul.

Ezeket a kulcsokat Isten az egyházra, tehát ránk bízta. Azonban ez a hatalom felelősséggel is jár együtt. Aki nem jól használja ezt a hatalmat, az ítélet alá kerül. Ha egy közösség túl keményen szabályozza a hívőket és szükségtelenül terheli őket, ugyanúgy bűnt követ el, mint ha egy közösség felelőtlenül nem tartja be a saját maga által hozott törvényeket, vagy felelőtlen szabályokat hoz.

A békéhez elengedhetetlen a rend. Ha nincs rend az egyházban, a béke sem tartható fent sokáig. Ha nincs egyenlőség tagok között, akkor hiába akarnánk, hogy növekedjünk és fejlődjünk. Ha valaki úgy lehet a gyülekezet tagja, hogy (bár el tudna, mégis) sosem jön el közénk, akkor sosem fogunk előre jutni.

A mi feladatunk nem az, hogy minél több tagunk legyen, hanem hogy az Isten Országát növeljük megtérőkkel, üdvözülőkkel; megtérésre és szent életre hívjuk a hitetleneket. Nem célunk, hogy mindenáron az egyházban tartsuk a nem keresztyén módon élőket. Viszont célunk, hogy minél többen megtérjenek, éljenek hívő életet, közösségünk tagjaként formálódva Krisztus képére.

Mi magunkat büntetjük, ha vétünkben maradunk. Mert a Szentlélek áldása igenis elkerüli azt a közösséget, mely figyelmen kívül hagyja Isten parancsait és akaratát. „Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem! Mert aki meg akarja menteni az életét, elveszti azt, aki pedig elveszti az életét énértem, megtalálja azt.” Azonban mindez csak hálából fakadhat. Mert Jézus egyháza nem lehet rabja saját törvényeinek. Mindemögött a Krisztusi szeretet kell, hogy munkálkodjon. A szeretet, mely együtt örül a másikkal. A szeretet, ami viszont nem tűri meg a bűnt. A békességünk

nem alapulhat a világgal való megalkuváson, de nem lehetünk könyörtelenek sem Isten gyermekeivel.

A gyülekezetünk kizárólag Jézusra kell, hogy támaszkodjon. Pál apostol a zsidó és pogány ellentéténél beszél arról, hogy Krisztusban a hitetlenek is békességet nyerhetnek, de egyedül benne. Ez számunkra is üzen. Mégpedig azt, hogy nekünk Krisztust kell hirdetnünk. Mert benne van meg az az erő, ami belőlünk hiányzik. A Jézustól kapott erőt kell kamatoztatnunk, a megváltást kell elősegítenünk az emberekben.

Ef 3

Pál apostol mondatai olyan hosszúak, hogy míg az ember eljut a végére, elfelejti, ami az elején volt. Éppen ezért ne a mondat egészét figyeljük, hiszen az szinte lehetetlen feladat volna, hanem csak a szavak értelmét keressük. Kifejezetten arra figyeljünk, hogyan beszél Pál önmagáról, saját szerepéről.

Három kifejezést használ Pál magára: fogoly, sáfár, szolga. Lényegében ezek rokonértelmű fogalmak, már ami a görög gondolkozást illeti. Egyaránt a „rabszolga” kifejezést írják körül. Szokták mondani, hogy az efézusi levél fogságban íródott. Pál azonban nem csupán erre utalhatott. Ő Jézus Krisztus foglyának, rabszolgájának tekintette magát.

Rab, mert korábbi látásmódjával ellentétesen kell cselekednie. Szolga, mert önmagától sosem ment volna pogányok közé. Meggyőződéses farizeusként aligha lehetett volna önként meggyőzni őt, hogy álljon a keresztyének oldalára. Jézus Krisztus a damaszkuszi úton szó szerint fogságba ejtette Pált.

Pál a sáfár szót használja magára. A sáfárok nagyrészt kiemelt rabszolgák voltak ekkoriban, akiket az Uruk a vagyona fölé rendelt. Ezt látjuk a talentumok példázatában. A sáfár továbbra is rabszolga maradt, de a ranglétrán lépett egyet felfelé. Pál apostol is, amikor Jézus rábízta az

evangélium titkát, úgymond rangot lépett. Farizeusból keresztyén, majd apostollá lett. Sőt, Pálra bízta az Úr a pogányok közötti missziót. Így tehát Pál apostol rabszolgasága a felemeltetését hozta magával. Talán még megtérése után sem értett egyet a pogánymisszióval. Hithű zsidóként elképzelhetetlennek tartotta azt, hogy a zsidók a pogányoknak hirdessék Isten Országát. Azt kell mondanunk, hogy emberileg szólva ez teljesen racionális hozzáállás volt. A zsidók ugyanis úgy gondolták, hogy az Isten ígéje csak az övék. Ezt gondolta Péter, a tanítványok vezetője, ezt gondolta Pál is. Jézus feltámadása után azonban nagyot változott minden. Új ígét kaptak. Mint a katonaságban. Új parancs, új küldetés. Ellenkezésnek pedig nincs helye.

A Jézustól kapott szabadság nem abszolút értelmű. Nem azt jelenti, hogy mostantól azt és úgy tehetünk, ahogy kedvünk tartja. Ha valaki így éli meg a keresztyénségét, rossz úton jár. A hithű keresztyének élete sokkal több lemondással és sokkal több szenvedéssel jár, mint a hitetleneké. Mondhatjuk egyszerűbben is: a hitetleneké a kényelem, a hívóké az önfeláldozás.

De mi a keresztyén ember szolgálata? Megerősödni a Szentlélekben a Biblia igazsága alapján. Jézus azt mondja, hogy ha kérjük az Atyát, ad nekünk Szentlelket. Egyet viszont tudnunk kell: a Lélek csak és kizárólag azokhoz jön, akik a Bibliát tartják életük egyetlen mércéjének.

Meggyökereztetni a szeretetet a szívünkben. Egyszerre kell szeretnünk Istent, önmagunkat és a másik embert. A háromból ha egy is hiányzik, az sosem lesz igazi szeretet.

Az ember így lassanként megismeri Isten Országát. Ez a beteljesedés, amikor a hit az egész életet átformálja. Isten teljessége egyúttal átformálja emberi értelmünket is. Bár emberek maradunk, mégis képesek lehetünk Isten szemével látni a világot. Úgy mondja ezt a teológia, hogy „Sub

specie aeternitatis”, azaz hogy az „örökkévalóság távlatából” lássunk. Kinyílik a világ, mintha csak egy ablak volna.

A szolgálatunk legyen tehát teljes és önfeláldozó. Ahogyan Pál is mondja magáról, hogy rabszolga, úgy hagyjuk magunk mögött kicsinyes gondolatainkat, emberi vágyakozásunkat. Figyeljünk inkább ezek helyett a mi Istenünkre, aki elhívott minket a szolgálatra. Engedjük, hogy átformáljon minket, hogy alkalmas eszközökké lehessünk akaratának megvalósítására. Kérjük a Szentlélek ajándékát, hogy általa meggyökerezhessünk a szeretetben. Vágyakozzunk tiszta szívből megismerni azt a csodálatos országot, aminek polgárai lettünk Jézusban.

Ef 4,1-16

Mit jelent méltónak lenni az elhíváshoz? Azt, hogy mindent megteszek, hogy alkalmas legyek rá. Hogy a hitünk „működjön”, azaz ne akadályozzuk Isten áldását.

Azt tapasztaljuk, hogy gyülekezetünk nem fejlődik úgy, ahogyan Isten ereje munkálkodik. Valami akadályoz minket. Lehet kifogásokat keresni, vagy bűnbakokat állítani, akikre mindig minden problémánál hibáztathatuk. De sem a lelkész, sem a presbiter, sem egyházunk vezetői nem kisebbítik a mi felelősségünket. Egy test sok tagból áll, és a tagok egyszerre végzik a saját dolgukat, de egyszerre gondoskodnak a többi tagról is. Ha valamelyik tag megbetegszik, az egész testet megfertőzi. Így tehát a növekedés hiánya ránk nézve is figyelmeztető lehet. Gondolkozzunk el azon, mi látszik rajtunk.

Talán ami a leginkább szembeötlő, az a lelkesedésünk. Hogy hányan vagyunk az istentiszteleteken, mekkora részt vállalunk a gyülekezet életében. De az is megmutatja alkalmasságunkat, hogy hogyan élünk. Talán megfogalmazhatnánk korunk „házi tábláját így”:

- tartsd ki Isten mellett, olvasd a Bibliát és imádkozz rendszeresen

- légy tagja annak a gyülekezetnek, ahol élsz, viseld szíveden a közösséged sorsát
- szeretteidet becsüld meg és szeresd
- legyen béke a családotban, de legyen rendben a háza is
- munkádat, hivatásodat végezd hűségesen és profi módon
- légy rendezett mindenben, amit csinálsz
- próbálj megérteni és szeretni minden embert, akit Isten a környékedre helyezett

Pál apostol szavai a hétköznapiokról beszélnek. A mindennapi teendőinkről, életmódunkról, gondolkozásmódunkról, világlátásunkról szól a „felnőtt hit”. Nem mindegy tehát, hogyan vagyunk keresztyének. Ízetlenül, hanyag módon, vagy lelkesen és tevékenyen.

Ef 4,17-32

Nem ismerhetjük az újemberünket, ha nem nézünk szembe őemberünk bűneivel. Nem ismerhetjük az őemberünket, ha nem tudjuk, mi változott megtérésünkkel.

Mi változott azóta, hogy megtértél? Mindannyian kaptunk már valamit Istentől, egyébként nem számítanánk újabb áldásokra. Azért vagyunk itt, mert megváltozott az életünk. Már nem csak a hiábavalón jár az eszünk, mert megismertük Istent, akivel az örökkévalóságra tervezhetünk. Tisztábban látunk.

A szív a héber gondolkozásmódban nem érzelmeket jelent, hanem terveinket. Ha megkeményedik a szívünk, a terveinkből eltűnik Isten. Elveszítjük annak képességét, hogy a Szentírás hatással lehessen ránk. Makacs önhittséggel nem lehet prédikációt hallgatni úgy, hogy az

megváltoztasson. Szükség van a nyitottságunkra ahhoz, hogy a Szentlélek munkálkodhasson bennünk.

Egyszerre vagyok bűnös és szabad, harcol bennem az ó és az új, a gonoszság és Krisztus megújító kegyelme. Melyik fog diadalmaskodni?

Ha a kemény szív megnyílik, akkor a gondolkozásmód megváltozik. A fontossági sorrend átalakul, Isten pedig középre kerül. A te életedben, a te terveidben és látásmódodban hol van jelent Isten?

Büszkék lehetünk arra, amit az Úrtól kaptunk. Büszkék lehetünk tehetségünkre, adottságainkra, az áldásokra. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy kitől is kaptuk mindezt. Istennek kell a középpontban maradnia, hiszen ő tette egyáltalán lehetővé, hogy élhessünk. Terveinket és céljainkat ő áldja meg, sorrendünket is neki kell meghatározni. Merjünk hát Istennel dicsekedni!

Ef 4,17-32

Óember és új ember különbségével foglalkozunk.

„óember” palaion antropon (gör.) – Pál apostol egyértelműen a megtérés előtti emberre gondol, akit Krisztus még nem újítt meg. Antropológiája egyértelműen minden egyes élő emberre vonatkozik, tehát mindannyiunknak szüksége van megtérésre. Minden ember „óemberként” születik, bűnös lélekkel. Ezt nevezzük „eredendő bűnnek”. Nincs és nem is lehet senki olyan, aki úgy született, hogy meg volt térve.

Mi történik a megtéréskor? Szokták mondani, hogy a megtérést megelőzi Isten előkészítő munkája. De minden ember életében kell hogy legyen egy pont, vagy egy behatárolható időszak, amikor Jézus a Szentlélek által megszabadít. Van, akinél ez fiatalként következik be. Viszont arra a teológusok sora hívja fel a figyelmünket, hogy a gyermeki naiv hit a serdülőkorban át kell, hogy alakuljon. Mert a gyermekek

másképp látják a világot, mint a felnőttek. Ezért amikor a gyermek felnő, a hitének is követnie kell a világlátását. Nincs olyan, aki gyermekkorban megtér, aztán abban a szellemben (gyermeki naivitással) éli tovább az életét. Vannak viszont olyanok, akiknél a megtérés felnőtt korban következik be. Nem egyszer hallottam már, hogy még lelkipásztorok is olykor csak jóval a teológia után térnek meg igazából. Vannak, akik évtizedes templomba járás után térnek meg, mások az első prédikációra, amit hallottak. Lényeg a lényeg, a megtérésnek be kell következnie.

A megtéréskor Isten ígéje szíven talál. Ez történhet akár heteken keresztül, lassabb ütemben, de lehet pillanatnyi jelentős felismerés is, mely egy adott időponthoz köthető. Ekkor szinte ránk ömlik a Lélek újjáteremtő ereje. Nem a megtérés módja számít, hanem a tény, hogy Jézus Krisztus tulajdonának tekintem magam. Telnek múlnak a napok, és lassan a látásmódunk teljes átformálódásával kialakul az „örökkévalóság távlata”, ami után már másképp tekintünk a világra.

A megtérés ugyanis alapvetően a látásmódunkat formálja át. Vágyaink megmaradnak, korábbi sérüléseink, fájdalmaink megmaradnak vagy átalakulnak. Személyiségünk nem változik meg szükségszerűen, kivéve céljainkat. Mert minden más cél a háttérbe szorul, Isten Országa pedig a trónra lép az életünkben. Jézus Krisztus tulajdonai leszünk, akit ő megváltott. Életünk az ő dicsőségét, Isten Országa építését szolgálja, mindenestül. Azon kezd el járni az eszünk, hogy hogyan adhatunk hálát Istennek a megtapasztalt csodáért. Miközben továbbra is vétkezünk, mégis a tekintetünk Istenre szegeződik.

Az „új ember” (kainon antropon) tehát a megtérés utáni embert jelenti, aki kizárólag Isten céljaiért él. Akinek azon jár az esze, hogyan adhat hálát Istennek a megtapasztalt csodáért (a megtérésért, a szabadságért). Az új ember mindent egy lapra tett fel, Jézus Krisztusnak akar szolgálni élete minden pillanatában.

E két oldalunk harcol egymással, így vagyunk egyszerre igazak (megigazultak) és bűnösök (hibásak, megromlottak). Egyszerre munkálkodik bennünk Isten Szentlelke és a Sátán gonoszsága. Pál megtért hívőknek írja levelét, ezért inti az efézusiakat, de minket is, hogy újuljunk meg napról napra. Azért fogalmaz így Pál, mert nem elég egyszer megtérni. Minden nap meg kell újulnunk keresztyénségünkben, újra meg kell térnünk bűneinkből.

Pál bátorít bennünket, hogy keressük magunkban azokat a bűnöket, amik ellen Isten ígéjében találunk segítséget. Lássuk meg magunkban az óember gondolatait, figyeljünk oda a Sátán kísértéseire, hogy tőrbe ne csaljon minket. Összpontosítsunk az Úr akaratára, hogy senki és semmi ne vonhassa el a figyelmünket! A saját önző céljaink, emberi gondolataink munkálása helyett építsük Isten Országát!

Ef 5-6,9

A megtérés nem csak elvont fogalom, hanem nagyon is gyakorlati. Jézus utánczó, követői kell hogy legyünk, mert ő mutatta meg mi az igaz szeretet és az Istennek tetsző élet.

Aki Istennek él az a világosság gyermeke, mert látja mi a jó és mi a rossz. Az ilyen emberhez nem illik a paráznaság, nyereszkedés, bármilyen tisztátalanság.... Tehát az ember mindig minden körülmények között figyel viselkedésére. Mert ezzel ő maga is példát mutat.

De nem elég nekünk magunknak jónak lenni, le is kell lepleznünk a rosszat, ha találkozunk vele. „Ti vagytok a világ világossága.” Mt. 5,14a. Világosságban pedig látszanak a rossz dolgok, a javításra szoruló, és nyilván vannak árnyékban maradt dolgok is. Felelősségünk tehát, hogy éljünk a világosság adta képességünkkel.

A férj feje a feleségnek, ahogy Krisztus feje az egyháznak. De ennek a felsőbbrendűségnek van határa. A férj nem üdvözíti feleségét, de Krisztus az egyházat igen. Ennek ellenére a feleség engedelmeséggel tartozik férje iránt. De a férjek vállára is nagy felelősség nehezedik. Úgy szeressék feleségüket, ahogy Krisztus szerette az egyházat, és önmagát adta érte. És mindent megtett, hogy az egyház tökéletes legyen.

Gyermekek engedelmeskedjete szüleiteknek, mert így helyes, Isten ígéretet is fűzött ehhez a parancshoz, még inkább hangsúlyozva fontosságát és jelentőségét. De a szülőknek is szól, ne ingereljétek, vagy más szóval ne haragítsátok magatokra a gyermekeiteket, hanem a nevelésben is Isten tanítása legyen a vezető. Melyben együtt van a szeretet és a fegyelem, a következetesség és a megbocsátás.

A rabszolgák méltósággal kezeljék rabszolgaságukat. Dolgozzanak, úgy mintha magának Krisztusnak dolgoznának, ezzel is bizonyosságot téve hitükről. Ennek jutalma akár szolga valaki, akár szabad ugyanaz. Ez pedig már a teljes egyenlőségről beszél. Az uraknak pedig felhívja Pál a figyelmét arra, hogy nem mindenhatók, hanem ők is valakinek a szolgálói, mégpedig a mindenható Uréi.

(Kádár Adrienn)

Ef 6,10-24

Jól ismert igeszakasz ez. Isten ajándékainak felsorolása az ókori római katonák fegyverzetéhez mérten. Vegyük sorra a különböző elemeket.

Álljatok meg tehát körülövezve derekatokat igazsággal ...

Az igazságszeretet, vagy az igazság öve egyaránt érzelmeket jelent. Kötődjete az igazsághoz, legyen fontos számotokra. Váljon attitűddé, azaz hogy legyen része személyiségeteknek. Az igazság nem más, mint

Isten. Ő maga az igazság. Létével ellentétes minden ármány és homályosság. Tiszta és tökéletes.

Miért fontos, hogy tisztában legyünk az igazsággal? Mert az életben, az emberi mindennapokban semmi sem fekete és fehér. Fontos, hogy tisztában legyünk az igazság jelentőségével. Ha kijelentjük, hogy valaki egymaga hibás úgy, hogy nem járunk utána a részleteknek, azzal magunkat is hazuggá tesszük, még ha mit sem tudunk erről. Ne látszat alapján ítéljete, hanem keressétek a teljes igazságot.

Szeressétek az igaz ítéletet, mert az Isten céljait szolgálja, és vessetek el mindent, ami igaztlan, homályos és rosszindulatú. Pál szavai óvatosságra is intenek minket. Az őv a nadrágot tartja, hogy az lecsúszva szégyenbe ne hozza viselőjét. Az igazság óvja az ártatlant, hogy ok nélkül ne kelljen pironkodnia. Amíg az elérhető teljes igazságnak birtokában nem vagyunk, ne ítélkezzünk mások felett. Sőt, próbáljuk a közösség véleményét is formálni azáltal, hogy kimondjuk árnyaltabb véleményünket.

... és felöltözve a megigazulás páncéljába ...

A megigazulás páncél, melyet a katona az egész harc alatt magán hord. Valami, amit az ember felölt magára, hogy megóvja a sérülésektől. A megigazulás gyakorlatilag látásmódunk árnyalását is jelenti. Egyre inkább látjuk saját bűneinket. Látjuk, hogyan szabadít meg Jézus az óemberünk vétkeiktől. Aztán meglátjuk Isten igazságát. A Szentlélek így vezet lassanként az örök élet felé.

... és felsaruzva lábatokat a békesség evangéliumának készségével ...

A saru nem jelent mást, mint folyamatos készenlétet. Úgy tudjuk ezt a legkönnyebben megérteni, ha a tűzoltókra gondolunk. Amikor beosztás szerint a tűzoltóságon várakoznak, gyakorlatilag folyamatosan készen

kell állniuk a tűzoltásra. Olykor még néhány perc késlekedés is emberéletekbe kerül.

Valahogy így van ez az evangéliumhirdetéssel is. Valahányszor úgy talál minket az élet, hogy képtelenek vagyunk bizonytságot tenni, az egy-egy lélekbe kerül. Mindig készen kell állnunk hitvallást tenni! Ha gyávák vagyunk kiállni ismerőseink elé, ha nem merünk közbeszólni, ha az egyházat gyalázzák, vagy ha istenkáromlást hallunk magunk mellett, mi magunk is káromoljuk Isten nevét. Akkor is késznek kell lennünk a hitvallásra, ha az idő alkalmatlan, ha a hallgatóságnak jól tudjuk a véleményét.

Mindezekhez vegyétek fel a hit pajzsát, amellyel a gonosznak minden tüzes nyilát megolthatjátok.

Ezekhez a küzdelmekhez ajánlja Pál a hit pajzsát. A pajzs úgymond aktív védelmi fegyver. Ha nyíl közelít, eltartjuk magunktól, hogy a pajzsot átlukasztva el ne találjon minket a nyílvessző. Ha kardcsapás közelít, a pajzsot a testünk mellett tartjuk, hogy a vágás ne érje el testrészünket. A hit, mint pajzs, tetszés szerint használható. Nem az eredménye valaminek, hanem inkább a kezdete. A hitből kell fakadnia a cselekedeteknek, hogy azzal, mint aktív védőfegyverrel, hatástalaníthassuk a záporozó nyilakat. Ha a szégyen és a fájdalmak olykor képtelenné tesznek is minket a hitvallásra, az életünknek továbbra is Jézust kell hirdetnie. Házunk rendezettségétől és életünk lelkesedésétől kezdve a felebaráti szeretetig hitünknek meg kell látszania rajtunk.

Vegyétek fel az üdvösség sisakját...

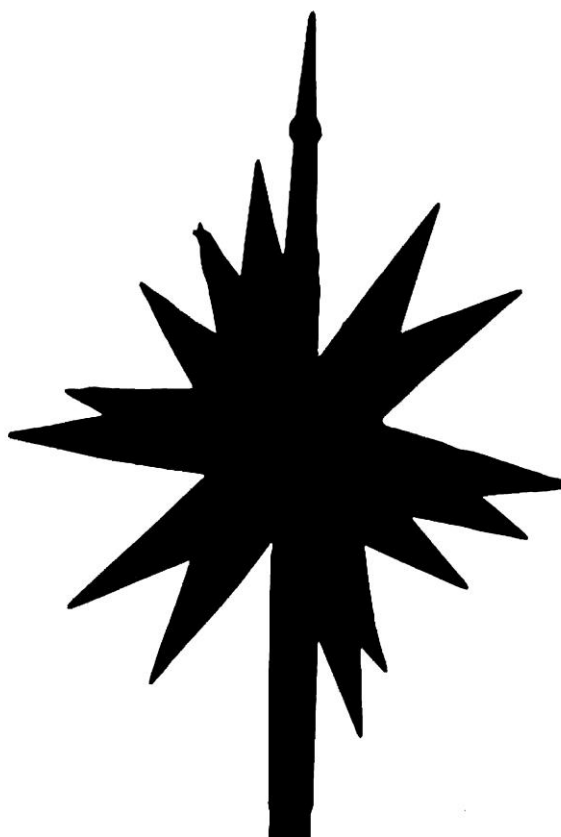
Minden közül a sisak a leghaszontalanabbnak tűnő tárgy, már amíg a fejünk felé nem közelít egy nyílvessző. Amíg minden a normál kerékvágás szerint történik, a sisak csupán dísz tárgy. Így vagyunk mi az

üdvösséggel. Amíg nem szembesülünk a halál közeledtével, addig az üdvösség sokadrangú marad. De ez az ígéret nem maradhat a háttérben. Az örök élet reménysége adhat egyedül célt az életünknek. Ne tévesszük hát szem elől a célt, mely az Isten országa!

... és a Lélek kardját, amely az Isten beszéde.

A kard, a Szentírás támadó fegyver, melynek célpontja a gonosz. Ez az egyetlen fegyver a hívő ember kezében. Véleményünk formálható, tapasztalataink hiányosak, ezért elengedhetetlen, hogy tudjuk: a Szentírás az egyetlen hathatós fegyverünk.

[illegible]



Tapolca és Vidéke Református Társegyházközség

Elérhetőségek:

8300 Tapolca, Darányi I. u. 2.

tapolcairef@gmail.com

87/687150

refdunantul.hu/lap/tapolca

@RefTapolca